

Brusel 19. října 2021
(OR. en)

13003/21

INST 354
POLGEN 175
AG 97

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	19. října 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 645 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Pracovní program Komise na rok 2022 Společně za silnější Evropu

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 645 final.

Příloha: COM(2021) 645 final

EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 19.10.2021
COM(2021) 645 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Pracovní program Komise na rok 2022

Společně za silnější Evropu

1. Společně za silnější Evropu

„Mám ale za to, že právě v okamžicích, kdy jsme vystaveni zkouškám, se skutečně ukáže náš duch – naše duše.“ – Ursula von der Leyen, předsedkyně Evropské komise, projev o stavu Unie, 15. září 2021

Naše Unie se zotavuje z bezprecedentní krize. Tváří v tvář řadě nepříznivých celosvětových událostí jsme ukázali, že jednáme-li společně, v jednotě a s odvahou, dokážeme čelit i těm nejtěžším výzvám a evropským občanům zajistit, co potřebují.

Evropská komise zareagovala na výzvy rychle, ať už se jednalo o pandemii COVID-19, nebo změnu klimatu a kritický stav přírody, o to zajistit, aby čím dál digitalizovanější svět pro lidi fungoval, nebo o to, jak se postavit k nové globální geopolitické realitě. Tím jsme položili nezbytné základní kameny pro lepší budoucnost. A to vše v souladu s naším odvážným programem transformace v rámci plnění všech šesti hlavních cílů.

Letošní pracovní program nám pomůže udržet tempo a pokročit v tomto procesu dál. Zvláštní pozornost se přitom zaměří na mladou generaci – rok 2022 jsme navrhli vyhlásit **Evropským rokem mládeže**¹.

V uplynulém roce Komise představila průkopnický balíček opatření „Fit for 55“, který má pomoci naplnit dohodnuté cíle právního rámce pro klima ekonomicky udržitelným a sociálně spravedlivým způsobem. Zpráva o globálním oteplování vydaná nedávno Mezivládním panelem OSN pro změnu klimatu přinesla další důkazy o tom, že nemáme času nazbyt – nadcházející zasedání COP 26 v Glasgow a COP 15 v Kchun-mingu, odrážející skutečnost, že klimatická krize a krize biologické rozmanitosti jsou spojené nádoby, budou v tomto směru klíčová. Také nárůst cen energií v poslední době potvrdil, že musíme přejít na čistou energii a snížit závislost EU na fosilních palivech.

Předložili jsme rovněž svou odvážnou vizi Evropy, která bude do roku 2030 orientovaná na člověka a silná v digitálních technologiích, čehož docílíme s pomocí Digitálního kompasu. Patří sem i návrh pravidel pro bezpečný a zabezpečený internet a společnou evropskou digitální identitu. Přijali jsme akční plán evropského pilíře sociálních práv a navrhli soubor sociálních cílů do roku 2030, které čelní představitelé EU podpořili na sociálním summitu v Portu. Abychom ještě více upevnili rovnost v rámci Evropské unie, navrhli jsme opatření k zintenzívnění boje proti rasismu a diskriminaci na základě pohlaví a sexuální orientace a současně vystupňovali snahu o to dát občanům se zdravotním postižením možnost plnohodnotně se zapojit do společnosti. V neposlední řadě jsme pak podnikali rozhodné kroky k udržení a upevnění právního státu, ochraně základních hodnot Unie a zvýšení odolnosti demokracie, tak jak jsme uvedli v evropském akčním plánu pro demokracii.

To vše probíhalo ve stínu pandemie, která si vyžádala zásahy nebývalého rozsahu, abychom ochránili zdraví občanů a zároveň minimalizovali širší sociálně-ekonomické dopady. Komise

¹ V rámci vnější činnosti Unie představíme také akční plán pro mládež.

přijala celkem více než 2 326 opatření okamžité reakce. Úspěšná vakcinační strategie pomohla Unii zajistit 4,6 miliardy očkovacích dávek proti COVID-19 a dosáhnout do konce léta cíle 70% plné proočkovanosti dospělé populace. Kromě toho byla Unie v globální reakci na pandemii hnací silou a jedním z hlavních přispěvatelů do nástroje COVAX.

Jelikož na případné příští pandemii chceme být lépe připraveni, zrychlili jsme přípravy na vytvoření evropské zdravotní unie. Podnikli jsme opatření na podporu bezpečného znovuotevření Evropy, včetně digitálního certifikátu EU COVID, na němž jsme se dohodli v rekordním čase a nyní jej používají miliony lidí.

Sociální a ekonomické dopady pandemie jsme společně s členskými státy řešili s pomocí řady ambiciózních a dalekosáhlých programů a nástrojů. Díky kombinovanému účinku dlouhodobého rozpočtu EU a nástroje NextGenerationEU budeme mít na podporu ekonomiky a znovuvybudování Evropy po skončení pandemie COVID-19, která bude zelenější, spravedlivější, digitálnější a odolnější, k dispozici dohromady 2,018 bilionu EUR. Aktivací obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu a dočasného rámce státní podpory mohly členské státy podpořit své ekonomiky prostředky odpovídajícími řádově 6,6 % HDP v roce 2020 a 7,1 % HDP v roce 2021. To pomohlo zajistit stabilitu a silné hospodářské oživení. Zajistíme, aby byl rozpočet EU použit v souladu se zásadami řádného finančního řízení a plné ochrany finančních zájmů EU. Mimo to jsme dosud mobilizovali 21 miliard EUR z fondů politiky soudržnosti, jež byly použity na mimořádnou podporu zdravotnictví a ochranu pracovních míst, a 50 miliard EUR z programu REACT-EU posloužilo k překlenutí doby, než bylo možné použít prostředky z nástrojů na podporu oživení.

Naše práce na oživení Evropy se nám již nyní vrací. Díky Nástroji pro oživení a odolnost o objemu 800 miliard EUR, který tvoří jádro nástroje NextGenerationEU, máme nyní možnost připravit podmínky pro udržitelné a inkluzivní oživení. Transformační efekt nástroje se bude v následujících letech postupně rozvíjet a navyšovat spolu s tím, jak se budou reformy a investice – zcela v souladu se základními právy a hodnotami EU – realizovat.

V uplynulém roce a půl jsme se mnohé naučili, mimo jiné i to, že z takto rozsáhlé krize se nestačí pouze zotavit. Musíme z ní vyjít silnější a odolnější a nasměrovat naše ekonomiky na cestu trvalého růstu. Musíme opatření, na nichž jsme se během uplynulého roku dohodli, realizovat. Stejně tak musíme v příštích letech podporovat další veřejné a soukromé investice a reformy v celé Unii, aby byla souběžná zelená a digitální transformace úspěšná.

Komise plnila svůj závazek upevnit vedoucí úlohu Unie ve světě v oblastech, jako jsou reakce na pandemii, klimatická opatření a biodiverzita, prosazovala silnou, otevřenou a spravedlivou obchodní agendu a bránila světový řád založený na pravidlech. Zvýšili jsme angažovanost EU v regionu západního Balkánu a upevnili partnerství s našimi sousedy na východě a jihu (prostřednictvím ambiciózních hospodářských a investičních plánů), ale i v Africe.

Kromě toho jsme sestavili novou agendu EU a USA pro globální změnu, dál uplatňovali zvláštní, pevnou politiku vůči Číně, konsolidovali svůj přístup k Rusku, vypracovali

konstruktivní a realistickou agendu ve vztahu k Turecku a navrhli strategie pro ještě účinnější mnohostrannou spolupráci a humanitární činnost.

V tomto duchu dnes předkládáme svůj pracovní program na rok 2022. Ukazuje, že jsme odhodláni vyjít z pandemie silnější než dříve, zrychlit souběžnou ekologickou a digitální transformaci a vytvořit spravedlivější, odolnější a soudržnější společnost v souladu s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a Pařížskou dohodou. Vyzýváme Evropský parlament a Radu, aby urychleně uzavřely dohodu o klíčových legislativních návrzích. Společně můžeme občanům, podnikům a dalším zainteresovaným subjektům zaručit, že výsledky naší společné práce jim přinesou prospěch. Současně předložíme návrhy odpovídající našim závazkům, tak jak je uvádíme v následujících odstavcích a v přílohách² tohoto pracovního programu.

2. Naplnění šesti hlavních cílů

2.1. Zelená dohoda pro Evropu

Komise bude pokračovat v uskutečňování záměru učinit z Evropy do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent na světě. Navrhne právní rámec pro **certifikaci pohlcování uhlíku**, abychom zrychlili zavádění udržitelných způsobů pohlcování uhlíku a vytvořili nový obchodní model, který bude správce půdy za tuto praxi odměňovat. V rámci přechodu na mobilitu s nulovými emisemi provedeme přezkum emisních standardů CO₂ pro těžká nákladní vozidla a zřídíme legislativní rámec pro harmonizované měření emisí z dopravy a logistiky. Rovněž zrevidujeme předpisy EU o fluorovaných skleníkových plynech, tak aby se snížily jejich emise a odpovídaly mezinárodním závazkům.

Zelené dluhopisy budou hrát stále významnější roli. Jakožto součást **investičního plánu pro udržitelnou Evropu** se budou výrazněji podílet na financování dekarbonizace naší společnosti.

Navážeme na **akční plán pro nulové znečištění**, a to i v oblasti integrovaného hospodaření s vodou s cílem zastavit znečišťování povrchových a podzemních vod a v oblasti kvality vnějšího ovzduší, tak aby normy odpovídaly doporučením Světové zdravotnické organizace. Dále navrhne opatření, jejichž účelem bude omezit přidávání mikroplastů do výrobků a snížit jejich uvolňování do životního prostředí. Budeme se zabývat problémem udržitelnosti biologicky rozložitelných a kompostovatelných plastů a zjišťovat, kde by mohly být pro životní prostředí přínosné. V zájmu lepší ochrany lidského zdraví a přírody hodláme také zrevidovat právní předpisy týkající se klasifikace, označování a balení a pokračovat v práci na cílené revizi nařízení REACH.

Mimo iniciativ v oblasti udržitelné výrobní politiky posílíme právo spotřebitelů na opravu výrobků za přiměřenou cenu. Prodlouží se tak životnost zboží, což **přispěje k dosažení cílů oběhového hospodářství**.

²Pozice iniciativy v přílohách tohoto programu nemění působnost stanovenou v pověřovacích dopisech, které předsedkyně von der Leyenová zaslala každému členu sboru komisařů.

Přechod na čistou energii je nejlepší pojistkou proti cenovým šokům podobným těm, kterým dnes Unie čelí. Vysoké ceny energie pouze zdůraznily, že musíme zrychlit zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Splnění cílů týkajících se obnovitelné energie stanovených v červenci 2021 podpoří Komise tak, že vypracuje doporučení ohledně povolovacích řízení pro obnovitelné zdroje energie a vydá sdělení o **solární energii** zaměřené na konkrétní aplikace a odstranění stávajících překážek.

Zmobilizujeme prostředky na to, aby zelená transformace byla ze sociálního a mezinárodního hlediska spravedlivá: kromě Fondu pro spravedlivou transformaci a navrhovaného Sociálního fondu pro klimatická opatření spojeného s rozšířením obchodování s uhlíkem na dopravu a bydlení zdvojnásobíme externí financování na biodiverzitu a výraznou měrou se zapojíme do financování opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích a zemích, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy.

Budeme pokračovat v práci na **ekologičtějším a udržitelnějším zemědělství** a podnikat kroky vytyčené ve strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“. Během roku 2022 se bude Komise snažit nalézt shodu s členskými státy ohledně jejich vnitrostátních strategických plánů, tak aby byly ambiciózní a plnily cíle společné zemědělské politiky a Zelené dohody, a kromě dalších iniciativ navrhne také nová pravidla udržitelného používání pesticidů, aby bylo dosaženo cíle 50% snížení stanoveného ve strategiích o biologické rozmanitosti a „Od zemědělce ke spotřebiteli“. Provede rovněž revizi obchodních norem. Zároveň hodlá ve větší míře prosazovat udržitelné zemědělské postupy, a tedy podporovat nízkouhlíkové zemědělství, předefinovat udržitelné způsoby využívání zemědělské půdy a akvakultury a zdokonalit monitorování ukazatelů udržitelnosti na úrovni zemědělských podniků.

2.2. Evropa připravená na digitální věk

Pandemie zafungovala jako katalyzátor a urychlila digitalizaci Evropy i světa. Komise naváže na svůj **program digitální dekády** s cílem dosáhnout digitální transformace EU do roku 2030. Hodláme jít v čele globální snahy o rozšíření důvěryhodných, bezpečných a na člověka zaměřených technologií. Budeme se snažit dosáhnout dohody a realizace našich návrhů na bezpečný a chráněný internet, evropskou digitální identitu a důvěryhodnou umělou inteligenci.

V jádru inovativní, prosperující a na budoucnost orientované evropské ekonomiky i nadále stojí jednotný trh. Na trvalém oživení a souběžné transformaci se musí podílet i silná a účinná politika hospodářské soutěže a její prosazování. Proto Komise zahájila přezkum politiky hospodářské soutěže, aby se ujistila, že jednotlivé nástroje plní svůj účel. Navrhne také **nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu**, aby zabránila jeho budoucímu narušení.

Navzdory mnoha problémům a překážkám přestála Evropa krizi z velké části díky své schopnosti inovovat, své silné průmyslové základně a diverzifikovaným a konkurenceschopným dodavatelským řetězcům. V několika strategických odvětvích však byla

zranitelná, neboť je vysoce závislá na velmi omezeném počtu dodavatelů, zejména surovin, ze zemí mimo EU. To je zvláště patrné u polovodičů. Dodávky čipů, které jsou pro digitální řešení zásadní, se pro průmyslové podniky EU staly skutečným problémem a v některých případech zpomalily výrobu. Na základě toho přijmeme **evropský akt o čípech**, který podpoří vznik moderního čipového ekosystému a tím i naši inovační kapacitu, bezpečnost dodávek a vznik nových trhů pro průlomové evropské technologie.

Spolu s tím, jak se ekonomika a společnost stále více spoléhají na digitální řešení, roste riziko hackerských útoků na připojené výrobky a související služby, proti nimž se musíme být schopni bránit. Za tím účelem navrhne **evropský akt o kybernetické odolnosti**, který stanoví společné standardy kybernetické bezpečnosti výrobků. Zahájíme také **výstavbu kosmického globálního zabezpečeného komunikačního systému EU**. Ten nabídne členským státům širokopásmové připojení v oblastech, kde dosud neexistuje, a zabezpečenou nezávislou komunikaci.

Jelikož největším přispěvatelem ke splnění klimatického cíle EU snížit emise do roku 2030 alespoň o 55 % bude sektor energetiky, navrhne Komise **akční plán pro jeho rychlou digitální transformaci** nutnou k tomu, aby se energetika přeorientovala na obnovitelné zdroje, propojenou mobilitu, inteligentní budovy a integrovanější energetický systém, v jehož středu stojí spotřebitel. Rozsáhlé narušení dodávek energie ve Spojených státech a EU v uplynulém roce ukazuje, že potřebujeme **odolnou a vůči kybernetickým hrozbám zabezpečenou energetiku**.

Je naprosto nutné, aby občané Unie měli možnost zlepšit své digitální dovednosti a vzdělání, aby mohli digitální technologie v plném rozsahu využívat. To se jasně ukázalo v okamžiku, kdy se během pandemie COVID-19 stalo normou distanční vzdělávání, a bylo to také zdůrazněno a zařazeno mezi hlavní cíle v Digitálním kompasu. K odstranění nedostatků ve znalostech a dovednostech navrhne opatření, jejichž účelem bude usnadnit a podpořit **výuku digitálních dovedností ve školách a ve vysokoškolském vzdělávání**.

Důležitou roli v naší reakci na výzvy, jimž v současnosti čelíme, budou hrát **výzkum a inovace**. Vzhledem k ekonomickému růstu, který mohou ekologická a digitální transformace přinést, přispějí k oživení Evropy. Budou mít také zásadní význam pro spravedlivý hospodářský růst, z něhož budou těžit všichni občané i regiony, včetně venkovských oblastí. Je proto důležité, aby se Evropa udržela ve vědě na špici a stála v čele nových vln inovace.

Digitální řešení mohou přispět i k integrovanější a udržitelnější mobilitě. Předložíme iniciativu týkající se **multimodálních digitálních služeb v oblasti mobility**, abychom odstranili mezery na trhu kombinovaného využití způsobů dopravy, včetně železniční.

2.3. Hospodářství ve prospěch lidí

Nyní, kdy se hospodářská činnost vrací na úroveň před pandemií, se musíme zamyslet nad tím, jak krize naši ekonomiku ovlivnila. Proto Komise znovu otevírá veřejnou diskusi o fiskálních pravidlech a rámci pro správu ekonomických záležitostí. Zvaží veškeré názory,

kteřé během veřejné diskuse zazní. V prvním čtvrtletí roku 2022 dá k dispozici pokyny k fiskální politice na nadcházející období, aby usnadnila koordinaci fiskálních politik a vypracování programů stability a konvergenčních programů členských států. Pokyny budou odrážet globální hospodářskou situaci, specifickou situaci jednotlivých členských států a diskusi o rámci pro správu ekonomických záležitostí. Poté Komise poskytne další orientační doporučení k možným změnám rámce tak, aby bylo dosaženo širokého konsensu o dalším postupu s dostatečným předstihem před rokem 2023. Evropský nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci **SURE** se ukázal jako **velmi úspěšný** a Komise pečlivě posoudí všechny získané poznatky.

Aby Evropanům zajistila dostupná kvalitní pracovní místa, spravedlivé pracovní podmínky, širokou sociální ochranu a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, naváže Komise na Akční plán pro **evropský pilíř sociálních práv**.

Šok způsobený pandemií zdůraznil, jak důležité pevné sociální záchranné sítě jsou. Navrhujeme doporučení o **minimálním příjmu**, jež by podpořilo politiky členských států.

Komise také vydá sdělení o posílení sociálního dialogu na úrovni EU a jednotlivých států, aby zdůraznila, že zásadní úlohu v prosazování spravedlivého hospodářského, sociálního a soudržného oživení, ekologické a digitální transformace a přechodu na trhu práce hrají sociální partneři.

Předloží také návrh na zlepšení ochrany zaměstnanců před **riziky spojenými s expozicí azbestu při práci**, přičemž vyjde z výsledků konzultací se sociálními partnery. Souhlasíme s Evropským parlamentem a jeho nedávnou zprávou na základě článku 225 SFEU, že otázka azbestu vyvolává vážné obavy.

V ožiování ekonomiky hraje zásadní úlohu finanční sektor. Jelikož během pandemie vzrostl počet elektronických transakcí, představí Komise iniciativu týkající se **okamžitých plateb** s cílem podpořit v EU jejich plné využívání.

Kromě toho zdravotní krize znovu potvrdila, že Evropa potřebuje plně rozvinuté kapitálové trhy. Oživení si vyžádá obrovské investice, které nelze zafinancovat pouze z veřejných peněz a tradičních bankovních úvěrů. Komise se zaměří i na **insolvenční řízení** a větší konvergenci a odstranění nesrovnalostí v zájmu větší efektivity, usnadnění přeshraničních investic a nižší zátěže. Požadavky na kotaci budou jednodušší, aby byly veřejné kapitálové trhy pro společnosti z EU atraktivnější a **malé a střední podniky měly snazší přístup ke kapitálu**.

Dne 8. října uzavřelo 136 jurisdikcí z celého světa, včetně všech členských států EU, členů skupiny G20 a členů OECD **historickou dohodu o celosvětové daňové reformě** a zavedení globální minimální úrovně efektivního zdanění (pilíř 2) a přerozdělení práv zdanění (pilíř 1). Komise tyto mezinárodní snahy již od jejich zahájení v roce 2016 rozhodně podporuje. Stejně tak se nyní bude zasazovat o rychlé a důsledné zavedení této reformy v celé EU, aby ukázala, že v otázce globální daňové spravedlnosti jde EU v čele.

2.4. Silnější Evropa ve světě

Současné politické změny zdůrazňují, že Evropa musí v rychle se měnícím světě upevnit svůj vliv a chránit své hodnoty a zájmy.

Prostřednictvím naší nové strategie nazvané **Globální brána**, jejíž naplňování budeme úzce koordinovat s iniciativou „Build Back Better World“ (Obnova světa k lepšímu – B3W), zintenzívníme snahu Evropské unie vytvářet po celém světě partnerství v oblasti konektivity a prosazovat tak důvěryhodnou digitální a ekologickou konektivitu.

Řada humanitárních krizí ve světě ještě zvýraznila rozdíl mezi potřebami a dostupnými zdroji. A rozličné globální krize potvrdily, že musíme upevnit partnerství se spojenci. V souvislosti s tím představíme **nové společné prohlášení EU a NATO** a budeme se snažit zrychlit práci na vytvoření skutečné **evropské obranné unie**.

Komise připraví obranný balíček, který bude zahrnovat **plán bezpečnostních a obranných technologií** s cílem posílit výzkum, technologický rozvoj a inovace a snížit strategickou závislost EU na kritických technologiích a hodnotových řetězcích v sektoru bezpečnosti a obrany.

V příštím roce předložíme několik nových iniciativ a současně se budeme věnovat realizaci dřívějších opatření. Navrhujeme **přísnější blokovací nařízení** k lepší ochraně unijních subjektů, jak fyzických osob, tak společností, které povede k důraznějšímu odrazování třetích zemí od extraterritoriálního uplatňování sankcí vůči subjektům z EU a boji proti němu. Tím se ještě zvýší odolnost EU a její otevřená strategická autonomie.

Budeme pracovat na globální transformaci energetiky a zasazovat se o bezpečnost dodávek energie, čisté technologie a otevřené trhy. To vše bude součástí **nové strategie pro mezinárodní angažovanost v oblasti energetiky**, v níž zvážíme nové možnosti zavádění systému čisté energie a jež bude prosazovat účinné využívání energie a bezpečných a udržitelných technologií a zároveň se od fosilních paliv odklánět k řešením v oblasti zelené energie. Nedílnou součástí bude i prosazování spravedlivé transformace.

Přeppracujeme agendu pro mezinárodní správu oceánů z roku 2016, k čemuž předložíme společné sdělení s nástinem **akčního plánu zaměřeného na mezinárodní správu oceánů** a řešení největších hrozeb, jako je znečištění, dopady změny klimatu a ztráta biologické rozmanitosti. Tím jako EU vyšleme jasnou zprávu, že v plnění globálních závazků stanovených v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030 kráčíme v čele.

Předložíme rovněž společné sdělení o **strategickém partnerství s oblastí Perského zálivu**, která je důležitým partnerem EU. Cílem bude konsolidovat vzájemnou spolupráci a vytvořit rámec pro politický dialog.

2.5. Podpora evropského způsobu života

Mladí lidé musí mít možnost utvářet budoucnost. V současnosti moderují diskuzi na **konferenci o budoucnosti Evropy**. Naše Unie musí mít ducha a vizi, jež v nich budou rezonovat. Plánujeme spustit novou iniciativu ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle), která má znevýhodněným mladým Evropanům, kteří nemají zaměstnání ani se momentálně nevzdělávají nebo neabsolvují odbornou přípravu, pomoci získat s potřebnou sociální podporou pracovní zkušenost v zahraničí. Konečným cílem je zapojit je do vzdělávání, odborné přípravy nebo kvalitního zaměstnání.

Chceme-li být schopní reagovat na nové i staré výzvy, řešit demografickou situaci a nedostatek pracovních sil a dostát našim globálním povinnostem, musíme v Evropě naprosto nezbytně nalézt společnou řeč ohledně řízení migrace a azylu. Nedávné události, včetně těch v Bělorusku a Afghánistánu, nám ukázaly, že naléhavě potřebujeme **rychle uzavřít dohodu o zbývajících legislativních návrzích v rámci nového paktu o migraci a azylu**. Pakt, představený Komisí před rokem, obsahuje všechny prvky nezbytné pro vyvážený a humánní systém, který bude fungovat pro všechny členské státy. Spolu s Evropským parlamentem a členskými státy budeme pokračovat v budování důvěry a zavádění udržitelné evropské migrační politiky.

Komise bude dál pracovat na vytvoření skutečné bezpečnostní unie a **pravidelně informovat o pokroku v otázkách bezpečnosti**, včetně probíhajících jednání o klíčových legislativních dokumentech týkajících se zejména čtyř strategických priorit: bezpečnostní prostředí, které ob stojí i v budoucnosti, potírání vyvíjejících se hrozeb, ochrana Evropanů před terorismem a **organizovanou trestnou činností** a silný evropský bezpečnostní ekosystém. Zásadním stavebním prvkem bezpečnostní unie zůstává trvalá práce na kybernetické bezpečnosti. Současně pokračuje i práce na **boji proti nelegálnímu obchodu** a chystáme nové kroky ke zlepšení **bezpečné výměny klíčových informací** se třetími zeměmi a jejich poskytování těm, kteří zajišťují bezpečnost v přední linii. V neposlední řadě nás čeká **aktualizace pravidel o předběžných informacích o cestujících**.

Jak reakce na pandemii znovu ukázala, jsou věda a vzdělání neocenitelné nejen k udržení našeho způsobu života, ale i k ochraně našeho zdraví. Jakkoli se naše školy a univerzity digitální revoluci přizpůsobily, krize odhalila problém nerovnosti ve vzdělávání, která některé studenty zasáhla tvrději než ostatní. Chceme příští generaci evropských vědců a akademiků zajistit budoucnost, a tedy udržet postavení evropských univerzit na celosvětové špičce a zároveň prohloubit spolupráci mezi nimi. Za tím účelem představíme evropskou **strategii pro vysoké školy** a navrhujeme způsoby **hlubší a udržitelné nadnárodní spolupráce ve vysokoškolském vzdělávání**. Souběžně s tím připravíme iniciativy ke zlepšení digitalizace ve školách a vysokoškolském vzdělávání, abychom zachovali konzistentnost.

Poučení z koronavirové krize předložíme novou **evropskou strategii v oblasti péče**, jež se zaměří jak na poskytovatele, tak příjemce péče, od péče o děti až po dlouhodobou péči. Strategie nastaví rámec pro politické reformy a pomůže vyvinout udržitelný systém **dlouhodobé péče**, který nabídne snáze a cenově lépe dostupné kvalitní služby pro každého. Zabývat se bude i předškolním vzděláváním a péčí, přičemž obzvláštní pozornost bude věnována dětem se zdravotním postižením a dětem ze znevýhodněných skupin. Pomůže také odstranit rozdíly v zaměstnanosti žen a mužů, zlepšit postavení žen a přispět k rovnosti pohlaví, mimo jiné i **přezkumem barcelonských cílů**.

Stále pracujeme na silné evropské zdravotní unii a navrhujeme **nový rámec pro dynamické farmaceutické odvětví EU**, který všem občanům EU zajistí přístup k cenově dostupným vysoce kvalitním léčivým přípravkům, podníti inovace a zlepší bezpečnost dodávek. Prostřednictvím inovativní digitalizace tak vznikne jednodušší a efektivní právní prostředí, které se stane vlajkovou lodí snižování zátěže. Předložíme také **přezkum legislativy týkající se léčivých přípravků pro děti a na vzácná onemocnění**, abychom odstranili její nedostatky a zajistili okamžitou dostupnost inovativních léčivých přípravků a způsobů léčby. Obě iniciativy vycházejí z Farmaceutické strategie pro Evropu, přispějí k otevřené strategické autonomii zdravotnictví a využijí zkušeností získaných během pandemie k vytvoření farmaceutického systému, jenž obstojí v budoucnosti i v čase krize. Navíc bude doplňovat návrh na vytvoření skutečného evropského prostoru pro data z oblasti veřejného zdraví s důvěryhodnou formou správy zajišťující zabezpečení a ochranu údajů. Nastartuje se tak výzkum přelomových léčivých přípravků a občané získají větší kontrolu nad údaji o svém zdravotním stavu.

Doporučení o screeningu nádorových onemocnění chystané v rámci evropského plánu boje proti rakovině zohlední nejnovější dostupné vědecké poznatky a dodá nový impuls rozsáhlejšímu screeningu a včasnému diagnostikování rakoviny, které může zachránit život.

2.6. Nový impuls pro evropskou demokracii

Konference o budoucnosti Evropy je v plném proudu a každý Evropan se může k tomu, jak utvářet naši společnou budoucnost, vyjádřit. Konference, s mnohojazyčnou digitální platformou, představuje nebyvalý, otevřený a inkluzivní projev demokracie. Všechny myšlenky a nápady si pozorně vyslechneme a závěry konference promítneme do praxe. Abychom tuto příležitost co nejlépe využili, zavádíme nové a inovativní nástroje, jež mění způsob, jakým se svými občany komunikujeme. I díky tomu se budou moci do diskuze rozhodujícím způsobem zapojit i mladí lidé.

Již nyní mají občané možnost podílet se na formování Unie tím, že vyzývají Komisi k navrhování nových předpisů, a to prostřednictvím **evropské občanské iniciativy**. Momentálně běží jedenáct takových iniciativ, jež mohou občané podpořit, a brzy budou spuštěny tři další.

Základem našich demokratických systémů je ochrana svobody a plurality sdělovacích prostředků. Transparentnost, odpovědnost a nezávislost veškerých činností, jež se svobody a plurality médií dotýkají, hodláme zlepšit připravovaným **Evropským aktem o svobodě sdělovacích prostředků**.

Zásada právního státu, ústřední prvek naší identity a našich hodnot jakožto Evropanů, je také základním předpokladem účinného fungování EU založeného na vzájemné důvěře. Jak vyplynulo z letošní zprávy o stavu právního státu, pokročily členské státy správným směrem, byť v několika případech udělaly i krok zpět a objevily se nové překážky. Komise coby strážkyně Smluv bude dál usilovat o to, aby byl jakýkoliv nedostatek na poli právního státu odhalen a napraven, mimo jiné prostřednictvím svých doporučení konkrétním členským státům ve zprávě o právním státě v roce 2022. Přijme rovněž nezbytná opatření k dodržování zásady přednosti práva EU. Využije veškerých dostupných nástrojů, aby byl její postup konzistentní a efektivní a také aby ochránila prostředky unijních daňových poplatníků.

V rámci intenzivnějšího boje proti přeshraniční trestné činnosti bude Komise pokračovat v práci na společném právním rámci pro efektivní předávání **trestních řízení** mezi členskými státy. V zájmu lepší přeshraniční spolupráce v trestněprávních věcech zváží, jak co nejlépe přiblížit podmínky vazby a zadržení platné v jednotlivých členských státech.

Komise se bude dál zasazovat o to, aby se Unie rovnosti stala pro všechny skutečností. Všichni občané by se měli cítit bezpečně a žít bez obav z diskriminace nebo násilí na základě sexuální orientace, genderové identity, vyjádření pohlavní identity, pohlavních znaků, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení nebo věku. Jelikož zásadní roli v prosazování těchto práv hrají **orgány pro rovné zacházení**, navrhujeme opatření k posílení jejich úlohy a nezávislosti. Navrhujeme kroky ke zlepšení **uznávání rodičovství** mezi členskými státy a k posílení justiční spolupráce v oblasti **ochrany zranitelných dospělých osob** v přeshraničních případech. Dále předložíme opatření k boji proti **násilí páchanému na ženách** a jeho prevenci, která příští rok doplní iniciativa, jež členským státům pomůže zlepšit prevenci a zavést podpůrná opatření proti **škodlivým praktikám namířeným proti ženám a dívkám**.

Pokusíme se pokročit s koncepcí nového interinstitucionálního **etického orgánu EU**, a tedy společně s ostatními orgány dál hledat nezbytnou shodu ohledně působnosti, role a kompetencí budoucího orgánu. Jednání přitom musí brát v potaz specifika každého orgánu a jejich rozdílné institucionální a demokratické úkoly a povinnosti vyplývající ze Smluv. Důležitým příspěvkem k probíhající diskusi je zpráva Evropského parlamentu z vlastního podnětu.

Mimoto Komise předloží iniciativu týkající se **odlivu mozků a zmírňování problémů souvisejících s vylidňováním**, která se bude zabývat jejich různými příčinami, dlouhodobými důsledky a možnými řešeními, jak tyto trendy zastavit nebo dokonce zvrátit.

3. Zlepšování právní úpravy, provádění a prosazování práva EU

3.1. Zlepšování právní úpravy

Cílem programu zlepšování právní úpravy je zajistit, aby politická rozhodnutí byla přijímána na základě nejlepších dostupných důkazů, s přihlédnutím k jejich dopadu v praxi a s ohledem na názory lidí a podniků, kterých se pravděpodobně dotknou. Tento přístup přispívá k tomu, že právní předpisy budou cílené, budou se snadno dodržovat a nebudou zbytečně zvyšovat regulační zátěž. Hlavní způsoby, jak zlepšit kvalitu právních předpisů a maximalizovat jejich přínosy, nastínilo sdělení o zlepšování právní úpravy z roku 2021 s názvem **Společně v zájmu lepší tvorby právních předpisů**.

V zájmu snižování zátěže spojené s plněním politických cílů EU hodlá Komise v rámci tohoto pracovního programu plně uplatňovat zásadu „**jeden přijmout – jeden zrušit**“. To znamená, že jakmile zavedeme nové povinnosti, snažíme se systematicky a proaktivně omezit povinnosti vyplývající z již existující legislativy. Vždy, kdy to bude možné a přiměřené, budou předpokládané náklady na dodržování předpisů EU vyčíslovány transparentnějším způsobem a systematicky uváděny v posouzeních dopadů. Správní náklady budou kompenzovány. Podnikneme kroky, aby mohly být v co největší možné míře kompenzovány rovněž náklady na přizpůsobení se. Zásada „jeden přijmout – jeden zrušit“ bude doplňovat **program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT)**, jehož úkolem je systematicky odhalovat a odstraňovat přebujelou byrokracii a zbytečné náklady.

Lepší regulace je také základní podpůrnou složkou udržitelnosti a digitální transformace. Ekologické a digitální ambice Komise, jejich sociální rozměr a spravedlivý přístup, spolu s pozorností, jakou Komise věnuje **cílům udržitelného rozvoje a zásadám „významně nepoškozovat“ a „digitalizace jako standard“**, budou v našich hodnoceních, posouzeních dopadů a konzultacích zaujímat významnější pozici. Do všech fází tvorby politik budou vstupovat i otázky, jako je rovnost všech včetně rovnosti žen a mužů či vnější dopady vnitřních politik. Budeme více zohledňovat potřeby a specifika různých území EU, a proto **rozšíříme posuzování územního dopadu a ověřování dopadu na venkovské oblasti**. Zvláštní pozornost budeme věnovat dopadům na mladou generaci. Do ověřování vhodnosti našich předpisů budeme v budoucnu zahrnovat i prognózování.

3.2. Provádění a prosazování práva EU

Přijímáním ambiciózních a inovativních právních předpisů naše práce nekončí – aby chránily práva občanů a společností v Unii, musíme zajistit i jejich řádné provedení ve vnitrostátním právu. **Komise bude i nadále spolupracovat s členskými státy a podporovat je, aby nové i stávající unijní předpisy byly v jejich vnitrostátním právu provedeny rychle a v plném rozsahu**, a v případě potřeby bude právo EU rozhodně prosazovat pomocí řízení o porušení Smlouvy. To je základní předpoklad, chceme-li své politické cíle splnit – mimo jiné v oblastech jako řádné fungování jednotného trhu, dovedení Evropy do digitální éry, plnění Zelené dohody pro Evropu a uplatňování evropského pilíře sociálních práv. Řízení o porušení Smlouvy či nesplnění povinnosti jsou jedním ze základních nástrojů, které má Komise k dispozici na obranu základních práv a hodnot, na nichž Unie stojí.

4. Závěr

Naše Unie a její občané za poslední rok a půl dokázali, že tváří v tvář celé řadě nebývalých výzev jsme silní, odhodlaní a jednotní. Dnešní svět je stále plný nejistoty, ničivých událostí a zvětšujícího se geopolitického napětí, zapomenout nemůžeme ani na klimatické změny a přírodu v kritickém stavu. Avšak chopíme-li se příležitosti, kterou nám tyto výzvy nabízejí, a využijeme-li základů, které jsme položili, můžeme společenskou transformaci, již Evropa potřebuje a již si občané zaslouží, uskutečnit.

V tomto pracovním programu uvádíme konkrétní kroky, které hodláme podniknout, abychom dál naplňovali cíle, jež jsme si na začátku mandátu stanovili, a vedli Unii dál k udržitelnému oživení. V programu jsou obsaženy také hlavní legislativní návrhy, jež by měly v legislativním procesu dostat přednost, aby mohly být pohotově uplatněny v praxi. Jejich seznam bude tvořit základ našeho dialogu s Evropským parlamentem a Radou, z něhož by do konce roku mělo vzejít společné prohlášení o legislativních prioritách, tak jak je stanoveno v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů³.

Ukázali jsme, že jednáme-li společně, dokážeme generační výzvy překonat snáze a lépe chránit životy a živobytí.

Tuto jednotu nyní potřebujeme více než kdykoli předtím – nesmíme jí však obětovat své cíle. Chceme-li vybudovat silnou Unii a prosperující budoucnost, budeme potřebovat obojí.

³ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.